§ 55
Ympäristökeskuksen vuoden 2013 tilinpäätöstiedot

HEL 2014-001805 T 02 06 01 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi vuoden 2013 tilinpäätöstiedot.

Käyttömenojen toteutuminen

Käyttömenot	Tulosbudjetti 1000 e	Toteutunut 1000 e	Poikkeama 1000 e
Myyntituotot	264	280	16
Maksutuotot	867	820	-47
Tuet ja avustukset	16	23	7
Vuokratuotot	0	3	3
Muut toimintatuotot	10	38	28
Tulot yhteensä	**1 157**	**1 164**	**7**
Palkat ja palkkiot	6 059	6 022	37
Henkilösivukulut	2 090	2 104	-14
Palvelujen ostot	2 518	2 257	261
Aineet, tarvikkeet, tavarat	92	176	-84
Avustukset	97	97	0
Vuokrakulut	1 104	1 111	-7
Muut toimintakulut	72	78	-6
Menot yhteensä	**12 032**	**11 845**	**187**
Toimintakate	-10 875	-10 681	194
Poistot	380	368	12
Tulos	-11 255	-11 049	206

Helsingin yliopiston Itämeri-yhteistyön kehittämiseksi perustama ja kaupungin rahoittama Itämeri-professuuri oli avoinna suuren osan vuotta ja aiheutti 75 000 euron säästön määrärahaan. Tilinpäätösvuoden aikana toteutettu organisaatiomuutoksen valmistelu vaikutti siihen, että osa suunnitelluista hankkeista jäi toteutumatta ja määräraha jäi niiltä osin käyttämättä.

Irtaimen omaisuuden hankinnat

Irtain omaisuus	Tulosbudjetti 1000 e	Toteutunut 1000 e	Poikkeama 1000 e
Atk-laitteet	50	45	5
Atk-ohjelmat	130	18	112
Irtain omaisuus yhteensä	**180**	**63**	**117**

Vuoden 2013 talousarvion irtaimen omaisuuden hankinnat olivat pääasiassa tietojärjestelmähankkeita, jotka eivät toteutuneet suunnitellusti. Lautakunnan 5.2.2014 päättämän vuoden 2014 tulosbudjetin yhteydessä on annettu tarkempi selvitys toteutumattomista hankkeista.

Toiminta kertomusvuonna

Elintarvikevalvontatulokset tulivat julkiseksi ns. Oiva-järjestelmän kautta 1.5.2013 lähtien. Oiva on Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran koordinoima järjestelmä, joka tuo elintarvikehuoneistojen valvontatiedot kuluttajien tietoon. Oiva-järjestelmä koskee aluksi elintarvikkeiden tarjoilu- ja myyntipaikkoja kuten ravintoloita, kahviloita, laitoskeittiöitä ja myymälöitä.

Helsingissä tehtiin vuonna 2013 yhteensä 3128 tarkastusta elintarvikehuoneistoihin, joista 1163 oli Oiva-tarkastuksia. Tarkastuksissa 77 % kohteista sai arvosanan oivallinen tai hyvä. Arvosanan korjattavaa sai 22 % tarkastetuista kohteista. Yleisimmät syyt korjattavaan arvosanaan olivat muun muassa puutteet omavalvontakirjanpidossa, tilojen ja laitteiden yleisessä siisteydessä ja puhtaanapidossa sekä epäkohdat elintarvikkeiden säilyttämisessä. Arvosana huono oli alle yhdellä prosentilla. Syynä huonoon arvosanaan olivat esimerkiksi merkittävät puutteet tilojen kunnossa ja puhtaanapidossa. Arvosana huono johtaa myös aina hallinnollisiin pakkotoimenpiteisiin.

Kemikaalilain muutoksen myötä kemikaalien markkinavalvonta siirtyi kunnilta TUKESille. Markkinavalvonnalla tarkoitetaan niitä valvontatoimia, joiden tuloksena kemikaalien markkinoille saattajat pakkaavat ja merkitsevät kemikaali kemikaalilainsäädännön edellyttämällä tavalla ja huolehtivat kemikaaleja koskevien tietojen antamisesta. Ympäristökeskuksessa markkinavalvonta on aiemmin työllistänyt keskimäärin yhden henkilön.

Ympäristölautakunnan hyväksymistä ympäristönsuojelumääräysten muutosehdotuksesta pyydettiin lausunnot useilta tahoilta. Lausuntojen pohjalta ympäristölautakunta lähetti määräysluonnoksen jatkokäsittelyyn hallintokeskukseen. Sääntötoimikunta käsitteli määräysluonnosta syksyllä.

Päivähoitotiloja, kouluja ja vastaavia oleskelutiloja koskevia hyväksymisilmoituksia käsiteltiin eniten vuoden 2003 jälkeen. Mainittujen tilojen valvonnan tarve kasvoi mm. käyttäjien tietoisuuden lisääntyessä sisäilman terveysvaikutuksista.

Vuoden 2013 alussa kaupungin ilmastotyö koottiin yhteen paikkaan Stadin ilmasto -sivustolle (stadinilmasto.fi). Sivusto tukee kaupungin strategiaa profiloitumisesta ilmastomyönteiseksi kaupungiksi.

Lokakuussa ympäristökeskus käynnisti yhdessä hankintakeskuksen kanssa hankintojen ympäristöverkoston. Verkoston tehtävänä on auttaa hallintokuntia saavuttamaan kaupungin ympäristöpolitiikkaan sisällytetyt tavoitteet, joiden mukaan kaikkien hankintojen tulee vuoteen 2020 mennessä sisältää ympäristökriteereitä.

Pääkaupunkiseudun tapahtumien ympäristötyö eteni, kun ympäristökriteerityöryhmä valmisteli ympäristövaatimuksia Helsingin, Espoon ja Vantaan tapahtumille. Työryhmä luonnosteli seitsemän ympäristövaatimusta, jotka luovutettiin vuoden lopulla kunkin kaupungin päätöksentekomenettelyyn. Työskentely tapahtui Greening Events -hankkeen puitteissa.

Ympäristökeskus teki vuoden aikana myös monipuolista yhteistyötä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa mm. liikenteen ympäristöhaittojen vähentämiseksi sekä kaavojen vaikutuksen arviointiin liittyen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

1) Katupölypitoisuudet Mannerheimintien mittausasemalla eivät ylitä ilmanlaatuasetuksen mukaisia raja-arvoja (HKR:n kanssa yhteinen tavoite).
- Tavoite toteutui. Mannerheimintien mittausasemalla oli 17 ylitystä, kun sallittu määrä on 35 kpl/vuosi. Edellytykset katuverkon kastelupyyntöihin eivät täyttyneet, joten kastelupyyntöjä ei tarvinnut lähettää.

2) Asumisterveyttä koskevista toimenpidepyynnöistä 80 % on ratkaistu 8 kuukaudessa (240 vrk).

- Tavoite toteutui. Toimenpidepyynnöistä 80 % ratkaistiin 170 vuorokaudessa (6 kk).

Muut toiminnalliset tavoitteet

Luonnon monimuotoisuutta turvataan Lumo-ohjelman ja Luonnonhoidon linjausten mukaisesti. Vuonna 2010 käynnistynyt kolmevuotinen kaupungin luontotyyppien kartoitusprojekti viimeistellään viemällä projektissa syntyneet luontotyyppitiedot Luontotietojärjestelmään 30.6.2013 mennessä.
- Tavoite ei toteutunut, koska biotooppikartoituksen tuottamia tietoja ei viety Luontotietojärjestelmään määräaikaan mennessä.

Ympäristövalvonnan hyväksyttyjen valvontasuunnitelmien mukaisia tarkastuksia tehdään 650 kpl.
- Tavoite toteutui. Tarkastuksia tehtiin 842 kappaletta.

Suunnitelmallisia tupakka-, tuoteturvallisuus-, elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan tarkastuksia tehdään yhteensä 2 700 kappaletta.
- Tavoite ei toteutunut. Tarkastuksia tehtiin 2 677 kappaletta.

Asuntojen terveyshaittoja koskevat toimenpidepyynnöt otetaan käsittelyyn viimeistään kahden kuukauden (60 vrk) kuluessa asian vireille tulosta.
- Tavoite toteutui. Käsittelyyn ottoon kului keskimäärin 57 vuorokautta.

Pilaantuneen maaperän kunnostamiseen tarvittavista ilmoituksista 80 % on ratkaistu 60 vuorokaudessa.
- Tavoite toteutui. Puhdistamisilmoituksista 80 % ratkaistiin 34 vuorokaudessa.

Ruokamyrkytysepäilyt on käsitelty keskimäärin 13 vuorokaudessa.
- Tavoite toteutui. Ruokamyrkytysepäilyjen keskimääräinen käsittelyaika oli 8 vuorokautta.

Mikrobiologisia elintarvikenäytteitä otetaan 2 000 kappaletta.
- Tavoite toteutui. Näytteitä otettiin 2 165 kappaletta.

Ekotukihenkilötoiminnan koordinointia jatketaan.
- Tavoite toteutui. Ekotukitoiminnan koordinointia jatkettiin vuonna 2013 seuraavin tunnusluvuin:
  - Peruskoulutuksia 3 kpl.
  - Uusia ekotukihenkilöitä koulutettiin 71 kpl.
  - Jatkokoulutuksiin ja tapahtumiin osallistui 209 henkilöä.
  - Kuukausikirjeitä lähettiin 11 kpl.

Ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet

Käyttösähkön kulutus on 5 % alhaisempi kuin vuonna 2012.
- Vuoden 2012 kulutus oli 337,92 MWh ja vuoden 2013 kulutus 284,52 MWh eli kulutus oli 16 % alhaisempi kuin vuonna 2012.

Toteutetaan 10 toimenpidettä, jotka on aikataulutettu ekokompassin ympäristöohjelmassa vuodelle 2013.
- Toimenpiteistä toteutui 8/10.

Suoritteiden toteutuminen

Tunnusluvut	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Asiantuntijatoiminta			
Tutkimukset, selvitykset, ohjelmat	51	49	-2
Konsultointi	1 295	1 334	39
Kirjalliset lausunnot	1 606	1 526	-80
Valvonta			
Luvat ja ilmoitukset	1 400	1 419	19
Valvontatarkastukset ja näytteenotto	7 200	7 262	62
Asiakaspalvelu			
Neuvonta	13 500	13 561	61
Tiedotus ja valistus	648	606	-42
Tuotteet yhteensä	**25 700**	**25 757**	**57**

Tuottavuus (2002=100)	TA 2013	2013	2012	2011
Tuottavuusindeksi	**102,9**	**100,6**	**79,7**	**90,5**

Tuottavuuskehitys on usean vuoden laskun jälkeen kääntynyt nousuun. Talousarviossa esitetyt tuottavuutta parantavat tavoitteet ovat pääosin toteutuneet hyvin, mm. virastossa on toteutettu koko henkilöstöä koskeva osaamiskartoitus ja koulutusta voidaan nyt kohdentaa osaamisvajeisiin. Ympäristöterveydenhuollon päätöksentekoa on delegoitu, samoin henkilöstöhallinnon osalta. Taksojen vuosittainen tarkastelu on osa talousarvioprosessia. Organisaatiomuutoksen valmistelu toi esiin useita kehittämiskohteita prosessien yhtenäisiin toimintatapoihin.

Muut toimitetut tiedot

Toimintakertomusta varten on lisäksi toimitettu liitteenä 1 oleva selonteko riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä vuodelta 2013 ja liitteenä 2 oleva selvitys sitovien toiminnallisten tavoitteiden dokumentoinnista.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Lisätiedot

Johanna Salo, controller, puhelin: +358 9 310 31569
johanna.salo(a)hel.fi

Liitteet

1 RH ja siva selonteko 2013.pdf
2 Sitovien tavoitteiden dokumentointikuvaus.pdf

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Lisätiedot

Johanna Salo, controller, puhelin: +358 9 310 31569
johanna.salo(a)hel.fi

Liitteet

1 RH ja siva selonteko 2013.pdf
2 Sitovien tavoitteiden dokumentointikuvaus.pdf